

Viittomakielialan Osuuskunta Via

Työehtosopimus 1.2.2024–31.1.2026

Tuntipalkkaiset työntekijät

Työehtosopimus

I Yleiset säännökset

1 § Soveltamisala

1. Tätä sopimusta sovelletaan Viittomakielialan Osuuskunta Vian palveluksessa oleviin tulkkausta ja opetusta tuntityönä tekeviin tulkkeihin.

2 § Työn johto, jakaminen ja järjestäytymisoikeus

1. Työnantajalla on oikeus johtaa ja jakaa työtä.
2. Järjestäytymisoikeus on molemmin puolin loukkaamaton.

II Työsuhde

3 § Työsuhteen alkaminen ja päättyminen

1. Työsopimus tehdään suullisesti tai kirjallisesti.
2. Työsopimus on toistaiseksi voimassa oleva tai määräaikainen.
3. Toistaiseksi voimassa olevan työsopimuksen irtisanomisaika

määräytyy työsopimuslain mukaan, mikäli työsopimuksessa ei ole toisin sovittu.

4. Jos työnantajan irtisanomisaikana tarjoaman työn määrä alittaa viimeistä työvuoroa viimeksi edeltäneiden 12 viikon keskimääräisen työn määrään, työnantajan on korvattava alituksesta aiheutuva ansionmenetyks. Korvausvelvollisuutta ei ole, jos työsuhde on ennen irtisanomista kestänyt alle kuukauden.

III Työaika

4 § Säännöllinen työaika

1. Työaika määräytyy sovitun työn mukaan, mutta on kuitenkin enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 40 tuntia viikossa.
2. Opetustunti käsittää oppitunnit välitunteineen ja tulkkauksessa tulkkaustunti käsittää tulkkaukseen käytetyn ajan. Valmistautumisaika on työaikaa. Valmistautumisajasta ja sen pituudesta tulee etukäteen sopia.

3. Työntekijällä on oikeus 1/2 tunnin pituiseen ruokataukoon niinä työpäivinä, kun työpäivän pituus on vähintään kuusi tuntia. Työntekijä saa poistua ruokatauon aikana työpaikalta. Ruokatauko luetaan työaikaan edellyttäen, että yhdenmittainen työaika on vähintään 6 tuntia.
  4. Sellaisina viikkoina, joille sattuu arkipyhä, vapunpäivä, itsenäisyyspäivä, joului- tai juhannusaatto muulle arkipäivälle kuin lauantaille, lyhennetään säännöllisen työn määrää sanotun päivän työaika vastavalla määrällä.
  5. Työtehtävien hoitamisen kannalta välttämättömät kokoukset, aluetapaamiset tai muut vastaavat ovat työaika ja niiltä maksetaan henkilökohtainen tuntipalkka.
2. Viikoittaista ylityötä on työ, jota tehdään lainmukaisen enimmäistyöajan tai työvuoroluetteloon merkityn työajan lisäksi viikossa ja siitä maksetaan kahdeksalta ensimmäiseltä tunnilta 50 %:lla ja seuraavilta tunneilta 100 %:lla korotettu palkka.
  3. Sunnuntaityöstä, jolla tarkoitetaan sunnuntaina, muuna kirkollisena juhlapäivänä, vapunpäivänä ja itsenäisyyspäivänä tehtyä työtä, maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi sunnuntaityökorotuksena yksinkertainen perustuntipalkka.

Sunnuntaityökorotus maksetaan myös sanottuja päiviä edeltäviltä päiviltä sekä juhannusaatto ja jouluaatto edeltäviltä päiviltä klo 18.00 -24.00 välisenä aikana tehdystä työstä edellyttäen, että sunnuntaina tehdään tulkkausta/ opetusta vähintään 2 tuntia.

5 § Yli- ja sunnuntaityö

1. Vuorokautista ylityötä on työ, jota tehdään säännöllisen lainmukaisen enimmäistyöajan tai työvuoroluetteloon merkityn työajan lisäksi vuorokaudessa.

Vuorokautisesta ylityöstä maksetaan kahdelta ensimmäiseltä tunnilta 50 %:lla ja seuraavilta tunneilta 100 %:lla korotettu palkka.
4. Sunnuntaina tehdystä ylityöstä maksetaan sunnuntaityökorotuksen lisäksi kahdelta ensimmäiseltä tunnilta 50 %:lla ja seuraavilta tunneilta 100 %:lla korotettu palkka.

5. Ylityötä tehdään työnantajan aloitteesta. Tulkkaustyön yllättäen pitkittyessä voi työntekijä tehdä itsenäisesti päätöksen ylityöiden tekemisestä. Muuta työtä (sähköpostien luku, raportointi, omat projektit jne.) tehdään ylityönä vain työnantajan suostumuksesta.

6 § Iltta- ja yötyölisä

1. Kello 18.00 - 22.00 välisenä aikana tehty työ on iltatyötä. Iltatyöstä maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi kultakin tehdyltä tunnilta 25 %:n suuruinen iltatyölisä henkilökohtaisesta tuntipalkasta.
2. Kello 22.00 - 06.00 välisenä aikana tehty työ on yötyötä. Yötyöstä maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi kultakin tehdyltä tunnilta 40 %:n suuruinen yötyölisä henkilökohtaisesta tuntipalkasta.

7 § Lauantaityölisä

Lauantaina klo 0.00 - 18.00 välisenä aikana tehdystä työstä maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi kultakin tehdyltä tunnilta 25 %:n suuruinen lauantaityölisä henkilökohtaisesta tuntipalkasta. Tätä määräystä sovelletaan, mikäli sunnuntaina tehdään tulkkausta/opetusta vähintään 2 tuntia.

Mikäli sunnuntaina ei tehdä tulkkausta/opetusta vähintään 2 tuntia, maksetaan lauantaityölisä edellä mainituin tavoin klo 0.00 – 24.00 väliseltä ajalta.

Lauantaityökorotusta ei makseta, mikäli kyseessä on ylityö.

8 § Varallaolo

Jos työntekijän on sopimuksen mukaan oltava tavoitettavissa sovituissa paikassa ennalta sovittua tarkoitusta varten niin, että hänet voidaan kutsua työhön, maksetaan hänelle kultakin varallaolotunnilta 25 % perustunti-palkasta ja muutoin 15 % perustuntipalkasta. Varallaoloaikaa ei lueta työajaksi. Varallaoloajaksi ei lueta sitä aikaa, milloin tulkki pitää normaalisti kalenteria auki töiden vastaanottamista varten.

9 § Hälytyskorvaus

Jos työntekijä kutsutaan välittömästi töihin vapaa-aikanaan, eikä kyse ole varallaolosta, hänelle maksetaan hälytyskorvauksena 25 €. Hälytyskorvausta ei makseta, jos työntekijä kutsutaan töihin aikana, jona hänen on etukäteen ilmoittanut olevansa käytettävissä. Hälytyskorvaus maksetaan myös silloin, jos kutsu töihin tulee esim. viranomaiselta tai ulkopuolisen välityskeskukseen kautta.

10 § Palkkaryhmät

Palkkauksen perustana on työtehtävien vaativuus ja työntekijöiden pätevyys. Henkilökohtainen palkka muodostuu palkkaryhmän peruspalkasta, kokemusvuosisästä sekä mahdollisesta kielilisästä.

Tulkkaustilaukset ovat perus-, keski- tai vaativan tasoisia. **Perustason tulkkaus** tarkoittaa mm. yleistietoon perustuvaa opiskelutulkkausta, terminologiaaltaan hankalaakin opiskelutulkkausta opintojen alkaessa, pidemmällä olevaa opiskelutulkkausta, jos tulkki on ollut mukana opintojen alusta asti ja/tai työskentelee parin kanssa. Lisäksi perustason tulkkaus tarkoittaa perusasioimistilanteita, perusterveydenhuoltoa, tavallisimpia harrastuksia (esim. sellaisia, joita on harrastettu peruskoulussa tai lukiossa), viranomaisasiointia (sis. poliisin kanssa asioiminen esim. passinhaussa), tapahtuma tulkkausta, turistimatkoja, retkiä, pienimuotoisia tai tulkille tutun uskontokunnan tilaisuuksia (kaavat osattava). Kuurosokeille tulkkaus voi sisältää aina myös taktiiliviittomista.

Keskitason tulkkaus tarkoittaa mm. kokouksia, sairaudenhoitoa, työelämätulkkausta, erityisalojen harrastuksia, opiskelutulkkausta usealla alalla ja usealla opintotasolla, hengellisiä tulkkauksia, tulkkauksia

suuremmissa tapahtumissa yleisötulkkina, viranomaistulkkausta (sis. poliisikuulustelut), teatteri- ja muuta kulttuuritulkkausta, turistimatkojen yleisötulkkausta, retkien yleisötulkkausta ja mediatulkkausta silloin, kun tulkkaustilanteeseen voi valmistautua etukäteen.

Vaativan tason tulkkaus tarkoittaa mm. vieraskielistä opiskelutulkkausta, akateemista opiskelutulkkausta, tieteellisiä seminaareja ja konferensseja, oikeustulkkausta, erikoissairaanhoidon tilanteita esim. terapiatulkkausta, vaativaa työpaikatulkkausta, tulkkausta henkilölle, jolla on haasteita kommunikaatio- taidoissa ja mediatulkkausta suorissa lähetyksissä.

Palkkaryhmiä on neljä. Työntekijän taitotaso ja sen mukaiset työtehtävät määrittävät, mihin palkkaryhmään työntekijä kuuluu.

1. ryhmä

Työntekijä kuuluu 1. palkkaryhmään, jos hänellä ei ole kahden vuoden säännöllistä (vähintään 40 tuntia kuukaudessa) työkokemusta tulkkauksesta ja/tai opettamisesta. Työntekijä toimii tulkkina pääsääntöisesti perustason tulkkauksissa ja / tai opettajana alkeistason perheopetuksissa.

2. ryhmä

Työntekijä kuuluu 2. palkkaryhmään, jos hänellä on vähintään kahden vuoden säännöllinen työkokemus tulkkauksesta ja/tai opettamisesta. Työntekijä toimii tulkkina pääsääntöisesti perustason tulkkauksissa. Tehtävän kuvassa voi olla myös alkeistason perhe- tai ryhmäopetusta.

3. ryhmä

Työntekijä kuuluu 3. palkkaryhmään, jos hän työskentelee pääsääntöisesti keskitason tulkkauksissa. Tehtävän kuvassa voi olla myös perhe- tai ryhmäopetusta, välitystä ja/tai vertaiskoulutusta. Työntekijä vastaa oman työnsä suunnittelun lisäksi mahdollisesti myös toimialueen tai työryhmän töiden suunnittelusta. Työntekijä voi vastata uuden tai työhön palaavan työntekijän perehdyttämisestä.

Tehtävän kuvaan tulee kuulua vähintään viisi seuraavista keskitason tulkkaustehtävistä ja/tai valmiuksista:

1. Valmius minkä tahansa ei-akateemisen ja äidinkielen opiskelutulkkauksen vastuutulkiksi (kokemusta useilta opintojen tasoilta ja aloilta)
2. Yleisötulkkaus monipuolisesti
3. Hengelliset tilaisuudet myös yleisötulkkina

4. Viranomaistulkkaukset (esim. poliisikuulustelut)
5. Syvä osaaminen jostakin tulkkauksesta erityisalasta (esim. tekniikka, sosiaaliala, urheilu, kulttuuri, taide)
6. Keskitason työelämä tulkkaus
7. Keskitason kokoukset ja seminaari
8. Valmius lähteä tulkkamaan keskitason tilaisuuksia ulkomaille
9. Mediatulkkaus tallennetuissa lähetyksissä tai lähetyksissä, joihin voi valmistautua.

Tai vähintään kolme edellä mainittua tulkkaustehtävää ja lisäksi seuraavia tehtäviä 0-2 niin, että tehtäviä on yhteensä vähintään viisi:

- Keskitason kirjoitustulkkaus vähintään 10 500 merkin kirjoitusnopeudella (Typing Master -testi tmv.)
- Keskitason tulkkaus kuurosokeille ja kuurosokeille tulkkauksen menetelmien laaja hallinta
- Jatkotason perhe- ja ryhmäopetus
- Opettajan pedagogiset opinnot (60 op)
- Itsenäinen työskentely välityksen sijaisena
- Vertaiskoulutus.

4. ryhmä

Työntekijä kuuluu 4. palkkaryhmään, jos hänen tehtävänkuvansa on tulkkausta pääsääntöisesti keski- ja vaativan tason tulkkauksissa. Tehtävänkuva saattaa sisältää myös opetusta, välitystä, koulutusta ja muita vaativia asiantuntijatehtäviä.

Työntekijä vastaa oman työnsä suunnittelun lisäksi mahdollisesti myös alueen tai työryhmän töiden suunnittelusta. Työntekijä voi vastata uuden tai työhön palaavan työntekijän perehdyttämisestä.

Tehtävänkuvaan tulee kuulua vähintään viisi seuraavista vaativan tasoista tulkkaustehtävistä ja/tai valmiuksista. Tehtävistä vaaditaan vahvaa näyttöä, joka on saatu työkokemuksella, erikoistumisopinnoilla tai muulla erityisellä paneutumisella.

1. Valmius minkä tahansa opiskelutulkkauksen vastuutulkiksi (kokemusta useilta opintojen tasoilta, myös akateemisesta tai vieraskielisestä opiskelutulkkauksesta)
2. Hengelliset tilaisuudet laajasti (herätysliikkeet, muut kuin ev.lut. uskontokunnat)
3. Oikeustulkkaus

4. Tieteelliset seminaarit, konferenssit ja viralliset kokoukset tmv. myös yleisötulkkina
5. Vaativa erikoissairaanhoito (esim. psykoterapia, mielen-terveyskuntoutus, saattohoito)
6. Vaativa työelämätkkaus (esim. termistöltään erityinen ammattiala, monikielisyys, nopeatempoinen tulkkaus molempiin suuntiin, ryhmätyönohjaus)
7. Asiakasyhteisöihin kiinteästi liittyvien tilaisuuksien yleisötulkkaus (esim. asiantuntijaluennot, kuurojen kulttuuripäivät)
8. Valmius lähteä tulkkaamaan vaativan tason tilaisuuksia ulkomaille
9. Mediatulkkaus (tv, radio ja internet) myös suorissa lähetyksissä.

Tai vähintään kolme yllämainittua tulkkaustehtävää ja lisäksi seuraavia tehtäviä 0-2 niin, että tehtäviä on yhteensä vähintään viisi:

- Vaativan tason kirjoitustulkkaus vähintään 11 500 merkin kirjoitusnopeudella (Typing Master -testi tmv.)

- Vaativan tason tulkkaus kuurosokeille ja kuurosokeiden tulkkausten menetelmien laaja hallinta
- Kielten rekisterien ja tulkkaamisen muokkaaminen vastaanottajan erityistarpeiden mukaan (maahanmuuttajat, lapset, vanhuksat ja henkilöt, joilla on haasteita kommunikaatio-aidoissa)
- Opetuksen muokkaaminen opettavien erityistarpeiden mukaan (esim. taktiilopetus tai vaikeasti kehitysvammaisten opetus)
- Opettajan pedagogiset opinnot (60 op)
- Välityksen kaikkien työtehtävien hallinta
- Asiantuntijaluennot, yrityksen sisäinen ja ulkoinen koulutus.

Tehtäväkuvaa voidaan tarkistaa

- työntekijän omasta pyynnöstä
- mikäli työntekijä ei ole käytettävissä niihin tehtäviin, joiden mukaan palkka on määritetty.

11 § Palkat

1. Työntekijän palkka määräytyy tuntipalkkana. Palkka maksetaan aina vähintään tunnilta ja tämän jälkeen jokaiselta alkavalta neljännestantunnilta. Lisät maksetaan toteutuneen työajan mukaan.

Opetuksessa maksetaan tuntipalkka oppituntia kohden (45 min + 15 min).

2. Mikäli tuntipalkkaisen työntekijän sovittu työ peruutetaan työnantajasta riippumattomasta syystä alle 48 tuntia, mutta yli 24 tunnin ilmoitusaikaa käyttäen, on työntekijälle maksettava 25 % sovittun työn palkasta. Mikäli tuntipalkkaisen työntekijän sovittu työ peruutetaan työnantajasta riippumattomasta syystä 24 tuntia tai tätä lyhyempää ilmoitusaikaa käyttäen, on työntekijälle maksettava palkka sovittun työn mukaisesti. Mikäli työntekijä kieltäytyy tilalle tarjotusta vastaavasta työstä, palkkaa ei makseta. Palkka käsittää henkilökohtaisen tuntipalkan, mahdollisen ilt-, yö- ja lauantaityölisän sekä sunnuntaityökorvauksen. Matka-ajalta ja odotusajalta maksettavaa korvausta ei makseta, mikäli matka-aikaa ja odotusaikaa ei ole todellisuudessa muodostunut.

Mikäli työntekijä saa tilalle muuta työtä toisen työnantajan palveluksessa, vähentää tästä työstä saatu palkka työnantajan edellä mainittua palkanmaksuvollisuutta.

3. Vähimmäistuntipalkat 1.2.2024 ovat seuraavat:

	Palkkaryhmä 1	Palkkaryhmä 2	Palkkaryhmä 3	Palkkaryhmä 4
0 v	29,96 €	31,31 €	32,36 €	34,46 €
3 v	30,86 €	32,25 €	33,33 €	35,49 €
7 v	31,76 €	33,19 €	34,30 €	36,53 €
10 v	32,96 €	34,44 €	35,60 €	37,91 €
15 v	33,56 €	35,07 €	36,24 €	38,60 €
20 v		36,32 €	37,54 €	39,97 €

Työntekijöiden henkilökohtaisia palkkoja ja taulukkopalkkoja korotetaan 1.2.2025 alkaen yleiskorotuksella, jonka suuruudesta päätetään 31.12.2024 mennessä. Mikäli yleiskorotuksesta ei päästä sopimukseen, on kummallakin osapuolella oikeus irtisanoa työehtosopimus päättymään 31.1.2025.

12 § Kokemuslisät

1. Työntekijälle maksetaan kokemusvuosilisää 3, 7, 10, 15 ja 20 kokemusvuosilisään oikeuttavan vuoden jälkeen. Kokemusvuosilisäprosentit ovat 3, 6, 10, 12 ja 16 laskettuna jokaisen palkkaryhmän peruspalkasta.
2. Kokemuslisään oikeuttavana aikana pidetään työssäoloaikaa, jonka työntekijä on ollut oman työnantajan työssä sekä sellaisessa muun työnantajan työssä, missä työ on ollut samankaltaista ja säännöllinen työaika on vähintään 40 tuntia kalenterikuukaudessa.

13 § Kielillisä

Palkkaryhmissä 2-4 saa kielillisää 4 % niistä tunneista, kun tulkkaa vieraalla kielellä keskitason tulkkauksissa tai opettaa vieraalla kielellä (Yleinen kielitutkinto tasolla 3-4 tai vastaava todistettu kielitaito). Kielillisää saa 6 % niistä tunneista, kun tulkkaa vieraalla kielellä vaativan tason tulkkauksissa (Yleinen kielitutkinto tasolla 5-6 tai vastaava todistettu kielitaito). Kielillisää saa jokaisesta tulkkaus- ja/ tai opetustyössä käyttämästään vieraasta kielestä.

Työnantaja maksaa työntekijän omalla ajalla suorittaman yleisen kielitutkinnon hinnan (ei matkakus-

tannuksia) kerran tutkinnon kohteena olevaa kieltä kohden. Määräys koskee ruotsin, englannin ja espanjan kieltä.

14 § Matka-ajalta ja odotusajalta maksettava korvaus

1. Matka-ajalla tarkoitetaan matkustamiseen käytettyä aikaa.
2. Odotusajalla tarkoitetaan aikaa, jonka työntekijä odottaa työntekopaikkakunnalla seuraavan työtehtävän alkamista.
3. Matka-ajalta ja odotusajalta maksetaan 8,63 euroa tunnilta siten, että korvattavana aikana huomioidaan jokainen alkanut neljännestunti. Odotusajalta korvaus maksetaan kuitenkin vain silloin, kun työntekopaikka sijaitsee toisen kunnan alueella vähintään 50 km:n päässä työntekijän varsinaiselta työpaikalta tai asunnolta.

15 § Valmistautumisaika

1. Mikäli tulkkaukseen suorittaminen edellyttää etukäteen valmistautumista maksetaan valmistautumiseen käytetyltä ajalta henkilökohtainen perustuntipalkka kultakin tunnilta. Valmistautumisaajan palkka maksetaan, kun kysymyksessä on esimerkiksi teatteriesitys, kongressi, seminaari, kirkollinen toimitus, oikeudenkäynti.

2. Työntekijän tulee etukäteen sopia työnantajan kanssa valmistautumisasajasta ja sen pituudesta.
3. Työntekijän tulee esittää selvitys valmistautumisajan käytöstä.

16 § Muun työn palkka

Työnantaja ja työntekijä voivat sopia muun työn tekemisestä. Muulla työllä tarkoitetaan työtä, mihin työnantaja ei voi työntekijää velvoittaa. Tällaista työtä voi olla esimerkiksi työryhmät, projektit, edustamiset, messut. Muusta työstä maksetaan työntekijälle 60 % hänen henkilökohtaisesta tuntipalkastaan ja matkaajan korvaus, mikäli muun työn tekeminen edellyttää matkustamista. Palkka maksetaan vähintään tunnilta.

17 § Muut palkkamääräykset

1. Palkka maksetaan kaksi kertaa kuukaudessa.
2. Työsuhteen päättyessä palkka maksetaan työsuhteen päättymistä seuraavana palkanmaksupäivänä.

IV Poissaolot

18 § Työntekijän sairastuminen

1. Työnantaja maksaa työntekijälle sairausajalta sovittujen tuntien mukaista henkilökohtaista tunti-

palkkaa, jos työntekijä on sairastumisen tai tapaturman vuoksi estynyt tekemästä työtä ja työntekijä ei ole aiheuttanut työkyvyttömyyttä tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella.

2. Työntekijän on viipymättä ilmoitettava poissaolosta ja, jos mahdollista, sen kestosta. Työntekijän on vaadittaessa esitettävä työkyvyttömyydestä lääkärintodistus tai muu työnantajan hyväksymä selvitys.
3. Sairausajan palkka maksetaan seuraavasti:
  - Jos työntekijän työsuhde on kestänyt **alle 1 kuukauden**, 50 % sovittujen tuntien mukaisesta henkilökohtaisesta tuntipalkasta sairastumispäivältä ja 9 seuraavalta arkipäivältä
  - Jos työntekijän työsuhde on kestänyt **vähintään 1 kuukauden**, sairastumispäivältä ja 9 seuraavalta kalenteripäivältä sovittujen tuntien mukainen henkilökohtainen tuntipalkka
  - Jos työntekijä työsuhde on kestänyt **vähintään 3 kuukautta ja työntekijä on ollut Viialla työssä keskimäärin yli 40 tuntia/kk** sairastumista edeltävän kolmen kuukauden aikana:
    - Sairastumispäivältä ja 6 seuraavalta kalenteripäivältä sovittujen tuntien mukaan.

- Tämän jälkeen kolmen viikon ajalta viimeistä päättynyttä palkkakautta edeltävän 3 kuukauden keskimääräisen työajan mukaan. Keskimääräinen työaika päivää kohden lasketaan käyttäen jakajana todellisia työpäiviä. Sairausajan palkka maksetaan henkilökohtaisen perustuntipalkan mukaan niiltä päiviltä, kun työntekijä on etukäteen ilmoittanut olevansa käytettävissä (kalenteri auki), kuitenkin aina vähintään sovituilta tunneilta

Mikäli sama sairaus uusiutuu 3 työpäivän kuluessa työhön palaamisesta, lasketaan sairausajan palkanmaksujakso, kuin kyseessä olisi yksi poissaolajakso.

4. Työnantaja toteuttaa sairausajan palkan maksamisen joko siten, että työnantaja maksaa palkan työntekijälle ja hakee itselleen sairausvakuutuskorvauksen tai siten, että työnantaja maksaa palkan sairausvakuutuslain karenssipäiviltä ja tämän jälkeisiltä päiviltä työnantaja maksaa päivä-palkan ja sairausvakuutuslain perusteella suoritettavan päivärahan erotuksen.
5. Jos sairausvakuutuslain tarkoittama päivärahaa ei työntekijästä johtuvasta syystä makseta tai jos

se maksetaan lakisääteistä pienempänä, vähenee työnantajan palkanmaksuvelvollisuus maksamatta jääneellä määrällä.

19 § Tilapäinen hoitovapaa

1. Työntekijällä on oikeus saada alle 10-vuotiaan tai vammaisen lapsensa tai muun hänen talouksessaan vakituisesti asuvan alle 10-vuotiaan tai vammaisen lapsen sairastuessa äkillisesti lapsen hoidon järjestämiseksi tai tämän hoitamiseksi tilapäistä hoitovapaa enintään 4 työpäivää. Lapsen vanhemmat tai huoltajat eivät saa pitää tilapäistä hoitovapaa samanaikaisesti.

Oikeus tilapäiseen hoitovapaaan on myös lapsen vanhemmalla, joka ei asu tämän kanssa samassa taloudessa.

Samassa taloudessa vakituisesti asuvaksi lapseksi katsotaan myös avio- tai avopuolison lapsi, jonka hoitovastuu on vanhempien välisessä kirjallisessa huolto- koskevassa sopimuksessa jaettu siten, että lapsi asuu vuoroviikon molempien vanhempien luona.

2. Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle tilapäisestä hoitovapaasta ja sen arvioidusta kestoajasta niin pian kuin mahdollista. Työnantajan pyynnöstä työntekijän on esitettävä luotettava selvitys tilapäisen hoitovapaan perusteesta.
3. Palkan maksamisen edellytyksenä tässä pykälässä tarkoitetun poissaolon ajalta on, että poissaolo on sairastuneen hoidon järjestämiseksi tai hoitamiseksi välttämätön. Palkallisuuden edellytyksenä on lisäksi, että molemmat vanhemmat ovat ansiotyössä tai kysymyksessä on yksinhuoltaja ja että lapsen sairaudesta esitetään vastaava selvitys kuin mitä työntekijän omasta sairaudesta vaaditaan.
4. Palkka maksetaan seuraavien perusteiden mukaisesti:
  - Jos työntekijä on ollut Vialla työssä keskimäärin 10 tuntia/kk tilapäistä hoitovapaata edeltävän kolmen kuukauden aikana, yhdeltä päivältä sovittujen tuntien mukaisen henkilökohtaisen tuntipalkan mukaan.
  - Jos työntekijä on ollut Vialla työssä keskimäärin yli 10 tuntia/kk tilapäistä hoitovapaata edeltävän kolmen kuukauden aikana, kolmelta päivältä sovittujen tuntien mukaisen henkilökohtaisen tuntipalkan mukaan.

20 § Lääkärintarkastukset

Työantaja ei vähennä työntekijän sovituilta tunneilta tulevaa palkkaa alla mainituissa tapauksissa. Määräysten soveltamisen edellytyksenä on, että tarkastukset ja tutkimukset on järjestetty työajan tarpeetonta menetystä välttäten, ettei tarkastuksia ole voitu hoitaa työajan ulkopuolella ja, että niistä on ilmoitettu etukäteen työnantajalle. Lisäksi edellytetään, että työntekijä on ollut Vialla työssä keskimäärin yli 10 tuntia/kk kolmen edeltävän kuukauden aikana. Poissaolon ajalta palkka maksetaan sovittujen tuntien mukaisen henkilökohtaisen tuntipalkan mukaan.

Muut kuin lakisääteiset lääkärintarkastukset

Työntekijä käy oman sairauden johdosta välttämättömässä lääkärintarkastuksessa. Tämä koskee myös sairauden hoitoon tai sairauden jälkiseurantaan liittyviä laboratorio- ja röntgentutkimuksia. Lisäksi tämä koskee myös lääkärintutkimuksesta aiheutuvaa työkyvyttömyyttä sekä sairausoireiden vuoksi tapahtuvaa tarkkailua tai tutkimusta sairaalassa tai lääkärin- tai terveydenhoitajan vastaanotolla.

Äkillisen hammassairauden hoitotoimen ajalta

Hammassairaus aiheuttaa työntekijän työkyvyttömyyden ja hammassairaus vaatii hoitoa samana päivänä. Edellytyksenä on, että hammaslääkärin antama todistus osoittaa työkyvyttömyyden ja hoidon kiireellisyyden.

Raskaus

Työntekijä käy synnytystä edeltävissä lääketieteellisissä tutkimuksissa. Vastaava oikeus on myös sillä vanhemmalla, joka ei ole raskaana.

Lakisääteiset lääkärintarkastukset ja tutkimukset

Työntekijä osallistuu lakisääteisiin ja työnantajan määräämiin terveydenhoidollisiin tutkimuksiin, jatkotutkimuksiin tai tarkastuksiin. Mikäli edellä mainitut tutkimukset, jatkotutkimukset tai tarkastukset tapahtuvat työntekijän vapaa-aikana, lasketaan niihin kuulunut aika työajaksi.

Työterveyshuolto

Työntekijä käyttää työterveyshuollon palveluita ja työntekijä käy työterveyshuollon läheteellä erikoislääkärin, psykologin tai fysioterapeutin vastaanotolla tai hoidossa.

21 § Työterveyshuolto

Työnantaja järjestää yleislääkäritasoisien työterveyshuollon, jos työntekijä on ollut Vialla työssä keskimäärin yli 40 tuntia/kk kolmen kuukauden ajanjaksolla.

22 § Tilapäinen poissaolo

Tämän pykälän säännöksiä sovelletaan, mikäli työntekijä on ollut Vialla työssä keskimäärin yli 10 tuntia/kk kolmen edeltävän kuukauden aikana.

Poissaolon ajalta palkka maksetaan sovittujen tuntien mukaisen henkilökohtaisen tuntipalkan mukaan.

Sairaus

1. Työntekijälle järjestetään mahdollisuus lyhyeen tilapäiseen palkattomaan poissaoloon perheessä sattuneen äkillisen sairaustapauksen johdosta. Tällaisen poissaolon vuoksi ei työntekijän vuosilomaetuja vähennetä.

Kuolema ja hautajaiset

2. Työntekijälle järjestetään mahdollisuus lyhyeen tilapäiseen poissaoloon, joka johtuu lähiomaisen kuolemasta ja hautajaisista. Tällaisen poissaolon takia ei työntekijän palkkaa ja vuosilomaetuja vähennetä.

Lähiomaiseksi katsotaan työntekijän avio-, avopuoliso ja näiden kanssa samassa taloudessa asuvat lapset, työntekijän suoraan ylenevässä ja alenevässä polvessa olevat sukulaiset ja työntekijän veljet ja sisaret ja näiden lapset.

Kutsunta ja kertausharjoitukset

3. Asevelvollisen työntekijän osallistuminen asevelvollisten kutsuntatilaisuuteen ei aiheuta hänen ansionsa alenemista.
4. Jos työntekijä osallistuu reservin kertausharjoitukseen, maksetaan hänelle palkan ja reserviläispalkan erotus osallistumispäiviltä.

Poissaolo pakottavasta perhesyystä

5. Työntekijällä on oikeus tilapäiseen poissaoloon työstä, jos hänen välitön läsnäolonsa on välttämätöntä hänen perhettään kohdanneen, sairaudesta tai onnettomuudesta johtuvan, ennalta arvaamattoman ja pakottavan syyn vuoksi. Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle poissaolostaan ja sen syystä niin pian kuin mahdollista. Työnantajan pyynnöstä työntekijän on esitettävä luotettava selvitys poissaolonsa perusteesta. Tällaisen poissaolon ajalta työntekijä ei ole oikeutettu palkkaan.

Omaishoitovapaa

6. Työntekijällä on kalenterivuoden aikana oikeus saada enintään viisi työpäivää vapaata työstä henkilökohtaisen avun tai tuen tarjoamiseksi omaiselle tai työntekijän kanssa samassa taloudessa asuvalle läheiselle, jos omainen tai muu läheinen tarvitsee työntekijän välitöntä läsnäoloa edellyttävää merkittävää avustamista tai tukea toimintakykyä huomattavasti alentaneen vakavan sairauden tai vakavan vamman vuoksi. Työntekijällä on oikeus vastaavaan vapaaseen myös edellä tarkoitetun henkilön saattohoitoon osallistumisen vuoksi. Omaisella tarkoitetaan työntekijän lasta, vanhempaa, avio- ja avopuolisoa sekä työntekijän kanssa rekisteröidyssä parisuhteessa olevaa.

Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle omaishoitovapaasta ja sen arvioidusta kestosta niin pian kuin mahdollista. Työnantajan pyynnöstä työntekijän on esitettävä luotettava selvitys poissaolon perusteesta.

Tällaisen poissaolon ajalta työntekijä ei ole oikeutettu palkkaan, mutta poissaolo ei kuitenkaan vähennä työntekijän vuosilomaetuja.

V Vuosiloma ja lomarahaa

23 § Vuosiloma

1. Työntekijän oikeus vuosilomaan ja lomakorvaukseen määräytyy vuosilomalain ja jäljempänä olevien määräysten mukaan.
2. Vuosiloman ajalta työntekijälle maksetaan vuosilomapalkka vuosilomalain säännösten mukaisesti.
3. Mikäli työntekijä sairastuu vuosiloman aikana ja sairaus kestää yhtäjaksoisesti yli 4 päivää, ei ylittävää aikaa lueta vuosilomaksi, mikäli työntekijä tätä ilman aiheutonta viivytystä pyytää. Omavastuupäivät eivät saa kuitenkaan vähentää työntekijän oikeutta neljän viikon vuosilomaan.
4. Työntekijällä on oikeus vuosilomaa täydentäviin lisävapaapäiviin, jos hänen täydeltä lomanmääräytymisvuodelta ansaitsemansa vuosiloma alittaa 24 päivää sairaudesta, tapaturmasta tai lääkinnällisestä kuntoutukselta johtuvan poissaolon vuoksi. Oikeutta lisävapaapäiviin ei ole enää sen jälkeen, kun poissaolo on yhdenjaksoisesti jatkunut yli 12 kuukautta. Työntekijällä on oikeus saada lisävapaapäiviltä säännönmukaista palkkaansa vastaava korvaus.

Lomakorvaus työsuhteen jatkuessa

5. Mikäli työntekijä on työssä niin harvoina päivinä, ettei hän vuosilomalain mukaan ansaitse vuosilomaa, suoritetaan hänelle lomapalkan asemasta lomakorvaus.
6. Lomakorvauksen suuruus on 9 % edellisen lomanmääräytymisvuoden aikana maksetusta tai maksettavaksi erääntyneestä palkasta lukuun ottamatta hätätyöstä ja lain tai sopimuksen mukaisesta ylityöstä peruspalkan lisäksi maksettavaa korotusta. Lomakorvauksen suuruus on 11,5 %, mikäli työsuhde ennen lomamääräytymisvuoden päättymistä on kestänyt vähintään yhden vuoden.

Lomakorvaus työsuhteen päättyessä

7. Työsuhteen päättyessä on työntekijällä, joka sen aikana on ollut työssä vähintään 14 päivää tai 35 työtuntia, oikeus saada vuosilomapalkkaa vastaava lomakorvaus yhtä monelta täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta kuin hän on ansainnut vuosilomaa ja joilta hän työsuhteen päättyessä ei lomaa tai lomakorvausta vielä ole saanut.

8. Työntekijä, joka on ollut työssä niin harvoin päivinä, ettei hän ole ansainnut lomaa on oikeus työsuhteen päättyessä saada lomakorvaus. Lomakorvauksen suuruus on 9 % ja jos työsuhte lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä on kestänyt vähintään yhden vuoden, on lomakorvauksen suuruus 11,5 %.

Matka-ajan ja odotusajan huomioiminen

9. Tulkkauksessa korvattava matka-aika ja odotusaika otetaan huomioon vuosiloman ja lomakorvauksen ansainnassa sekä vuosilomapalkan ja lomakorvauksen maksamisessa.

24 § Lomarahana

Työntekijälle maksetaan lomarahana 50 % tämän työehtosopimuksen mukaisesta vuosilomansa palkasta vuosilomapalkan maksamisen yhteydessä.

VI Muut määräykset

25 § Matkakustannukset ja päivärahat

Matkakustannusten korvaamisessa ja päivärahojen maksamisessa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa verohallituksen päätöstä matkakustannusten korvaamisesta. Lisäksi noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa yrityksen matkustussääntöä.

26 § Ryhmähenkivakuutus

Työnantaja kustantaa työntekijöille ryhmähenkivakuutuksen siten kuin siitä on keskusjärjestöjen välillä sovittu.

27 § Työtaistelutoimenpiteet

Työtaistelutoimenpiteet, jotka kohdistuvat tähän sopimukseen tai sen yksityiseen määräykseen ovat kiellettyt.

28 § Työryhmä

Osapuolet perustavat palkkaryhmäuudistustyöryhmän sopimuskauden ajaksi. Kenenkään palkka ei voi uudistuksen takia laskea.

29 § Sopimuksen voimassaolo

Työehtosopimus on voimassa 1.2.2024–31.1.2026 jatkuen edelleen vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kuukautta ennen sopimuksen päättymistä ole kummaltakaan puolelta irtisanottu. Mikäli osapuolet eivät pääse sopimukseen 1.2.2025 toteutettavasta palkankorotuksesta 31.12.2024 mennessä, on kummallakin osapuolella oikeus irtisanoa tämä työehtosopimus päättymään 31.1.2025 ilman irtisanomisaikaa riippumatta siitä, mitä edellä on sovittu sopimuskaudesta ja irtisanomisajasta.

Helsingissä 18. päivänä joulukuuta 2023

VIITTOMAKIELIALAN OSUUSKUNTA VIA

Raija Roslöf

Outi Huusko

AKAVAN ERITYISALAT AE RY

Salla Luomanmäki
toiminnanjohtaja

Tuire Torvela
lakimies

Viittomakielialan

Osuuskunta Via

Maistraatinportti 4 A, 6. krs

00240 Helsinki

info@osuuskuntavia.fi

osuuskuntavia.fi

Akavan Erityisalat

Lakimies Tuire Torvela

Maistraatinportti 4 A, 6. krs

00240 Helsinki

p. 0201 235 356

tuire.torvela@akavanerityisalat.fi

www.akavanerityisalat.fi

Akavan
Erityisalat

Viittomakielialan
Osuuskunta Via